

יהודים, ערבים וסינדרום הזמן הצלבני

דוד אוחנה

לאAMIL חביבי

אורן אבנרי, שבתוב רבות על נושא האנתרופולוגיה הצלבנית-ציונית, סיפר פעם שב-1995 ניסח להחתים חכרי בנסת על מנשך התומך בירושלים המאוחרת בכירה של שתי מדינות – ישראל ופלסטין. במנשך תיאר את ירושלים בפסיפס של תרבויות, עמים ורתוות, ובכללם הצלבנים. לרבותו: "באותו יוםפגשתי במקהה את אAMIL חביבי, והצעתי לו לחתום ראשון. הוא אמר: אהთום אם חמץ את הצלבנים. אני לא מוכן לומר אף מילה טוביה על רוצחי עם אלג. מהקתי את הצלבנים".³⁹ על הנוסח המתוקן חתמו שמונה מאות וחמשים אנשי רוח ופעילי שלום ישראלים. חביבי ביקש שעיל מצבתו יופיע המילים: "נשארתי בחיפה". חיפה נפלה בידי הצלבנים אחרי הגנה נואשת, שבה עמדו היהודים והערבים ביחד. لكن אני מקדיש את ההרצאה הזאת לאAMIL חביבי.

בהיסטוריה ובתרבות הערבית לא תפסו הרבה מסע הצלב מקום מרובץ עד המאה ה-20, אלא שם התקבלו כחלק מההיסטוריה של העימותים והכיבושים מימי קדם עד העת החרצה. בהקרמה לספר הראשון בערבית בנושא שפורסם ב-1899,⁴⁰ הטיפור המזהיר של מלכות הצלב, וההיסטוריה העות'מאנית, "הדרומה להפליא למשיעי תוקפנותם של שליטי אירופה כלפי האימפריה העות'מאנית", יצא לאור ברמשק הספר הצלבנים הצלבנים בימים עברו".⁴¹ סמוך למלחמת העצמאות הנוצרי בימי הביניים החרצה בפלשתין, שנערכה בו החשואה בין הקולוניאליזם הנוצרי לבין הקולוניאליזם האנגולו-צרפתית והציוונית, ומסקנתה: "נובל לטהר את פלסטין ממסע מגנ-דוור כפי שתירחנה בצדקה מלאה מסע הצלב המזוויף".⁴² האנטי-קולוניאליזם הערבי הוואר במלחמת המוסלמים בצלבנים; מגרשי הצלבנים בצלאה א-דרין, ביבריס ונור א-דרין, שהיו למשעה תורכים וכורדים, הוגנו בגיבורים ערבים; העימות הדתי עומם ואילו העימות הלאומי הוזגש; דואליزم ערבי, המובנה ברוך בלב במיתוסים לוחניים, נמתה בין צלבנים מוסלמים אבירים; נערכה הבניה מיתולוגית של פלישת הציונות "הצלבנית", הבניה אידיאולוגית שנועדה לשאת את צוותי ההווה, בעוד שהציונות תוארה בתנועה רותית המרכאת לאומות ומנצלת כלכלית את המקומית; השלטון הציוני חזק מnocר למקומ, אין לו תורות עצמאית, והוא געדר

לא פלא שהנשיא אסף נהג לפגוש את אורחיו המערבים במשרד שבאחד מקידוטיו התנוסס ציור ענק המתעד את הניצחון על הצלבנים. ההיסטוריה האמריקני ג'ים רסטון כתב בספרו לוחמי האל: "האדיאולוגיה הערבית מאמצת את הטות הארכן של ההיסטוריה: לקח להם תשעים שנה לעקור את הצלבנים. מדינת ישראל קיימת חמישים שנה".⁵¹ גם המנהיג הפלסטיני פיטל אל-חוסיני אמר סמוך לפירתו כי מכיוון שהציונות קיימת זה מאה שנה, נותרו לה עוד מאה שנה בלבד. בשארה עצמה ראה בנאומו של אסף ביטוי של חולשה "כי מי שנואם כזה אומר בעצם שהוא לא יכול עכשו לשחרר את הגולן ולכן הוא מוכחה לחכotta. אניאמין שסוריה אולי יכולה למperfetta מהתומות שנה, אבל העם הפלסטיני איןנו יכול". האנלוגיה בין הציונים לצלבנים להוכיחת יומם כי פוד מתוארת כניצחון הראשון; שכן אז לא הייתה אומה ערבית ואילו "המדינה הצלבנית לא הייתה מדינה מודרנית עם נשק גרעיני". בשארה מוסיפה:

יש מהו בהשוואה של פלישה, זרות, כיבוש לא צודק והשימוש בסמלים רתיים [...]. גם כאן יש פלישה לארץ המובטחת. בשני המקרים הילידים לא נלקחו בחשבון: שם הם נתבחו,כאן הם גורשו. מה שקרה עכשו הוא שהציונות עצמה מחזקת את היסודות התנכיים של קיומה. כמו במקהה הצלבני, הכל עובד להתחמש סביב ירושלים. ככל שאתם חוזרים אל היסודות התנכיים ואל האמונה בארץ אבותכם בעצמכם הופכים את ישראל למدينة צלבנים. אבל אני לא מוקן לחכotta מאות שנים לצלאח האום. אני חושבשמי שרוצה לחכotta הוא מי שלא רוצה לעשות שם אדרין. דבר בעצמו ומצפה שההיסטוריה תעבוד בשביבו ותפתחו את עויותיו. כך שמחינתך צלאח אדרין איןנו אופציה.⁵²

אם ערפאת או אסף ביקשו לדמות את צלאח אדרין למקומי הלוחם בציונים שבאו מהמערב, הרי שבן לא דין רואה את עצמו בתור מוביל הג'יהאד של המזרח כمعנה למסע הצלב של המערב. בהקשר זה לרבעתי לדיווננו ניתוחו של סמואל הנציגנותן, מחבר הספר התנטגשות הצייליזציות, שהבהיר את זירת העימות העולמי ממאבק בין אומות ואיידיאולוגיות למאבק בין תרבויות – המערב מול המזרח. דני גוטוין סובר כי הנציגנות המשיג מחדש את מסעי הצלב – מסע צלב מערב אירופי (ואמריקאי) המכוון למזרח התקיכון האסלמי אל עבר עימות גובליו בין המזרח למערב.⁵³ במלחמות המפרץ הראשונה הציגה המעצמה האמריקאית את עצמה כמובילה מסע צלב מוסרי, ממש כמו ודימוי העצמי המשתקף מהគותרת שהעניק איזונאהואר ליזכרונותיו – מטע צלב באידופה. אלא שהפעם, בעימות אל מול עיראק, השתתפו מדינות ערביות בקואליציה המערבית, והמלחמה הייתה עד מהרה למאבק בנושא טילים וקורדים תרבויות. מלחמת המותגים, בלשונה של חוקרת התרבות נעמי קלין, ירצה את

אותנטיות לאומיות; חיל החולץ של הצייליזציה המונוגנת יתפזר בהזמנתו הראשונה שתקים עליו חזית מאוחדת.

לפניהם מלחמת שש הימים הושווה נאזר למנהיג המיתולוג שhabis בעבר הרחוק את הפולשים הרים.⁴² השבועון אל-חווארה' ספר לקוראים: "מאז צלאח אדרין אל-איובי לא היה לעربים מנהיג כעבך אל-נאצר".⁴³ צלאח אדרין מושיף להיות סמל מגיס עקיי לשחרור ירושלים, "לאחדות מוסלמית, להקרבה דתית, למאבק טהור משיקולים אונכיים ולנצחון האמונה".⁴⁴ חטיבה של צבא השחרור הפלסטיני של אש"ף נקראת חיטין; סעיף 15 באמנה של החמאס מהלآل את התקדים של צלאח אדרין; מלחתת יום כיפור מתחזרת כניצחון הראשון מאז צלאח אדרין; מלחתת האורהם בלבנון היא "مسע הצלב העשירי" שהמרונים מודמים בו לפראקים; מלחתת שלום הגליל היא "مسע הצלב השני عشر", ובו בירות משמשת כאחווה פיאודלית של בני שושלת איבלין הצלבנית; במלחמות המפרץ הקרים סראם חוסיין כי צלאח אדרין אל-איובי עבשו אלה כבר בקהל גדול".⁴⁵ מיום שבתו של יאסר ערפאת משיחות קמפניויר בקיין 2000 לא חדרה התקשורות הפלסטינית מלקלטו באמצעות השוואתו למצבאי המיתולוגי. מתחילה אנטיפארת אל-אקדזא שב והברינו ערפאת בנאומי: "חזרו לירושלים ולאל-אקדזא, שאליים נכנס צלאח אדרין אל-איובי".

באנגליה הציונית-צלבנית מובלעת ההנחה כי "הזמן האורך" של המזורה ביסס בסופו של דבר את המערב.⁴⁶ בקטגוריות זמן אלה ישראלי מבון אינה יוצאת מן הכלל. בספטמבר 1947 הודיע עבד אל-רחמן עוזם, מזכיר הליגה הערבית, לנציגי הסוכנות היהודיתABA ובדור הורוביץ, שblkiso את הסכמת הערבים להחננת החלוקה של האום, כך: "אתם לא מהווים עובדה, אתם תופעה ומוניה בלבד, כפי שבמעבר היו הצלבניים".⁴⁷ ב-1999, השע מאות שנה לאחר כיבושה של ירושלים בידי הצלבנים, חיבור ד"ר אוזם טימי, פלسطينי המשמש ראש המכון למחשבת פוליטית מוסלמית בלונדון, אמר שכורתו "900 שנה ושני מסע צלב". הוא השווה בין שני מסעות הצלב, שלديדו מקורם באירופה, שפותם דתית, מניעיהם חילוניים, ואילו במוקדם עמד הרצון לפולג את המוסלמים. האירופים, לרעתו, זכו לניצחון זמני בלבד: שחזור ירושלים לאחר שנים ושמונה שנות כיבוש צלבני-אירופי מבטיח כי יגיע גם סוף הכיבוש הציוני-אירופי (לדבריו, בתוך ארבעים שנה).⁴⁸ אחד מסודרות כוחו של המיתוט הג'יהאני, כתוג של מסע נקם ושהרור, הוא פניוpto לטוחוי זמן ארכיים. באל שعب, עיתון מפלגת העבודה המצדית, כתוב בעל הטור ד"ר חילמי מחמוד אל-קעווד, כך: "הנאצים של הצלבנים איןו רואים כל פסול במעשייהם של הנאצים היהודי [...]. שניהם מאמנים בגזענות ובעילונות הגזע האירופי על גזעים אחרים".⁴⁹ הפתרון הג'יהאני האריך "ירתיע את שני סוגים הנאצים, זה של הצלבנים וזה של היהודים". ד"ר עזמי בשארה ציין זווית זמן נוספת, מרכיבת יותר. והוא הזכיר את נאומו הידוע של חפוא אל-אטר, שטען כי הצלבנים החזקו מעמד מאיים שנה, והוסיף: "או נחכה ונראה".⁵⁰

מרכז העימות".⁵⁵ עימות סמלי זה בין מערב למזרחตาม המאבק בין גלובלייטים לפונדרנטלייטים.

המיתוס הצלבני, שענינו "הזמן הארוך" של מקומות בעלי אינדזיה משליהם, חותם בהגינוי הפני תחת הניסיון השטחית וחסר האותנטיות של המודרניות לעצם האפשרות של شيء, להשכלה תבונית ולהעתק מעמד ערכי לביוון הזמן, שאנו צועדים בו מהרע אל הטוב יותר. המשכבה המודרנית שבאה לידי ביטוי בתפישת הזמן היא של קידמה המתוגנתש בתפישת ההיסטוריה המוגלית, הדטרמיניסטית, הקשייה. אך עמדה זו, של תפישת הזמן הצלבנית (המוגלית), סותרת את תפישת הזמן הציונית ("шибת ציון") באופן חלקי: גם הציונות בקשה לחזור לזמן המכונן ולמקום המכונן. "шибת ציון" אינה עומדת אףו בסתירה לתפישת זמן פרוגרסיבית.⁵⁶ ברם, בכך הדבר שכאשר המיתוס הצלבני מערער על תפישת הפרויקטים המערביים, על הליניאריות המודרנית, הוא אכן נוגע בשורשי הזוחות הציונית ומעלה על פני השטח את המודח. מודח זה פועלת הציונות, אשר דבבים מאזרחה הגיעו ממנה. חסיבה ביקורתית בימינו ממשיגה את שתי האחריות הללו, הגלות והמוראה הערבי, בעודות שוננים של אותה אהרות שגורשות האחת אל תוך השניה.⁵⁷

מהן הסיבות לחורדה הצלבנית של היהודים? לאימה הצלבנית רמות שונות: הרמה האגובה ביותר היא הזרה האפקטיבית-ביחונית לכילוין פיזי ממשי של מרינה ישראל, חרדה שנכחתה בפרק ההיסטוריים כמו בקרבות מלחת העצמאות, בהמתנה עבר מלחת ששת הימים, בחשש מ"חורבן בית שלישי" בימי הראונים של מלחת יום כיפור ובאים הגראייני הנוכחי מצר אידאן. האיים הערבי המפורש בפוליטיסטי (הشمダת הקיום המרוני) ולעתים בג'נסיר, מעורר בהכרה חרורות קיומיות וחשש מפני העתיר. אין להמעיט מבונן מחשבות הזיכרון המיתי של השואה כטרואה נוראה ליהודים באשר הם. השואה הזונה וחיזקה את האימה הקיומית, אם כי האימה קיימת גם באופן עצמאי. היא נתווה עמוק בשורשי התודעה הלאומית עוד במקרא בחוסר הווודאות האימאנטי בשיקות אל המקום, אך גם בשני תקדים ההיסטוריים, בשתי גליות שהן הייתה החרורה לחורבן לאומי ממשי.

רפוט הלגיטimitiy של הציונות, המunken את הזכות על הארץ, הוא גם זה המעורר את החורדה הצלבנית. הציונות התחברה אל "הזמן הארוך", העבר המקרי הרחוק, בעת שהתחבورو הפליטים אל "הזמן הקצר", העבר הנוכחי הקרוב (אם כי נועשים ניסיונות פלسطينיים, לא מוצחים לפי שעה, להתחבר לזמן המיתולוגיים-הכגנuni).⁵⁸ הסמיוטיקה של המקום, כאשר מגיעים אליו היהודים, היא מלכתחילה פלسطينית, ערבית, מזרחית. זיכרון אי-הבעלות משקיף מכל תלון: הסתלים הלאומיים של השיבה אל הארץ נלקחו ישירות מהויב היושב בארץ, ואותו אויב, בתומו, ימץ מחדש אותם סמלים למאבקו הלאומי.⁵⁹ היש פלא שהאימה מפני גירוש ומפני המוגליות של ההיסטוריה היא

העימותים המשיים: העימות במורה התיכון היה למלחמה קודש בין סדרם/צלאה אידין לבין בוש/רייצ'רד לב הארי. הימין היהודי אימץ להלטין את התזה של הנטינגטון, והנצחות המערבית חיבקה חיבור דוב את ישראל במלחמה נגד האסלאם המזרחי; המאבק נחשף בעימות בין המערב והיהודים ובין העربים והמוסלמים. חל אפוא מהפך מעניין ביחסים ההיסטוריים המורכבים בין היהודים לבין מוסלמים והנוצרים. הפעם ה策טרכ מגן דור לצלב במאבקו נגד הסהרה. האם בהתנגשות הנוכחית בין ציביליזציות, במאבק בין האסלאם לנצרות, בין המזרח למערב, ישראל לא עללה למצוא עצמה בין הפטיש לדון, בין שני "אחרים" – לאחר "הטוב" הנוצרי והאחר "הרע" האסלאמי? האם היהודים אינם מעתיקים את דפוס היחסים המוסכמים בין נוצרים ליהודים באירועה לזה עם המוסלמים במזרח התיכון? האם היהודים נסוגים בתודעות העצמית מדופס ריבוני של מדינה לדפוס גלוית של קורבן, קורבן של חרדה צלבנית, היא זה מהمغرب הנוצרי בעבר או מהழחה האסלאמי בהווה?

הנטינגטון בנה מותגים המאפיילים על הפוליטיקה וההיסטוריה הריאלית: אלו תכנים דילגויוזים למחצה המסתירים את העימותים האמיתיים. לדידו, מלחמת המפרץ החלה במלחמות הרימוטים דימה הנטינגטון את סראם למנהיג הצלבנים, שהפעם לא שפר עליו גורלו: "שוב ניצח המערב, שוב נחל צלאח אידין האחרון, שעורר את תקוות העربים, טובסה מן הכוח המערבי המיסיבי, שהוחדר בעוצמה אל תוך קהילת האסלאם".⁶⁰

במלחמות המפרץ השנייה דימה ג'ורגי' בוש הבן את המלחמה ואת המאבק בטדור ל"מסע צלב שימשך זמן רב ועלינו להתאזר בסבלנות". ההצהרה עוררה תרעומת רבה, והיה חשש שהוא היא תיתפס בראשיתה של מלחמת ציביליזציות המתבססת על התקרים ההיסטוריים: המערב הנוצרי עלול להיות כגורם פוליטי ותרבותי השב ומאים על האסלאם. בן לאדן מיהר לומר: "הקמננו עם חלק ניכר מהחינו את החזות האסלאמית העולמית לגיהאד נגד היהודים והצלבנים [...]. נגד האויב החיצוני הגדל יותר – הברית הצלבנית-יהודית",⁶¹ אך כבר שלוש שנים לפני הפגיעה במגדלי התאומים הכריז בן לאדן כי מטרתו "לihilם ביהורים ובצלבנים". הכתובות הצלבניות היהיה על הקיר. נאומו של דובר ארגון אל-קאעידה בערוץ אל-ג'יזה לא הפתיע איש: "השורות התאגרו כנגד האסלאם ונגד עמה הארץ. הנה החל מסע הצלב שהבטיחה בוש כנרג אדרת אפגניסטן ונגד עמה הארץ. האומה האסלאמית נאנקה למללה ממשונים שנה תחת על הכיבוש היהודי הצלבני המשותף".⁶² בן לאדן ביקש להוביל מאבק כלל-עולם, מכך עמוק ונגד יסודותיה של הציביליזציה המערבית, שישראל דמתה בו לראש החץ. אבוחם בורג כתוב בפרק "האם נהיה צלבנים?" בספרו, אלהים חזר, כי "נשיא בור (בוש) ותועמלן כרייזטטי כמו בן לאדן החיזרו את שיה הסתלים חורה אל

של המוכבים והמפостиידים. אותו מספר מבריש את ההיסטוריה נגד כיוון הפרווה ונעוץ סיכות בונרטיב הציוני-צלבני, אשר מתואר על ידי בהיפוך מה: הצלבנים האיסטוריים הפסידו ונעלמו; הצלבנים המטפוריים (הציונים) ניצחו, ואילו הפליטנים של היום נרחקים מתחת לשטיח ההיסטורי. שמות יישוביהם מעוברתתים,⁶⁶ עצי הזית נעלרים, והבולודור בונה, על הריסות בתיהם בעיר העברית הראשונה, בנינים לבנים לאלה שבאו מן הים.⁶⁷ מרבית היהודאים רואים את עצם לא כנענים, לא צלבנים. יחד עם זאת, לדעת רבים (בשתחים שנכbsו במהלך מלחמת ששת הימים), הם גם כנענים וצלבנים כאחד.

המושור הפלטייני-דרוזי-ישראלי, סמיה אל-קאסם — המכובלה הפלטנית של רטווש — מאיץ את המיתוס הצלבני והמיתוס הכנעני. בvikoro בשנת 1997 את קברו של צלאח א-דין הסמוך לדמשק, עם משלחת של חברי כנסת, העלה על נס את התבוסה הצלבנית בשעה שעקב נחמה מהתកדים ההיסטוריים.⁶⁸ ב"אמנת ירושלים", שפרסם בעבר שנתיים, שב והזכיר את הצלבנים "המשתתרים מאחוריו הצלב וסמליו", שהובטו על ידי המזביא המוסלמי בקרב חיטין אשר "הшиб בו לפולשים כಗמולם".⁶⁹ באותו אמנה שטח המשורר-האיריאולוג את תולדות ירושלים מאז המניג היוני צארך, מלך העיר ירושלים בשם "אייל בעל", המעודד את הפליטנים לספר את סיפורם ההירואי. סמיה אל-קאסם מצטרף לגל רומנטי המטבח את מיתוס המוצא הכנעני של הפליטנים במטרה להוכיח עד כמה שורשייהם ההיסטוריים בפלטין עמוקים. מוצאים, נוכחותם ותודעתם העצמית, כך הם מעדים, אינם תלויים בלאומיות אחרת ואיןם חיים דבר לילדת הציונות: ילדיותם הכנעניות היא ממשית, היסטורית, בניגוד זו של הצלבנים הציונים, אשר בדו סיפר כנעני כובע דוקא משום זרותם.

בידור כמה מהकווים המרכזיים של "השיך הצלבני" בקרב היהודאים מהווה מילא מעקב אחר פרק מאוף בהיסטוריה האנטלקטו-אליטה של מדינת ישראל, ובcheinה של הסיפור היהודי במקורו העמוק ביותר של השאלה. בפריזמה "הצלבנית", שבה בחרנו להתמקד, נבחן צמתים משמעותיים במחשבה הציורית הישראלית. ההתיחסות הרבות והמגונות לאנטוגניה הציונית-צלבנית, המזוהה בקרב חוגים אקדמיים ואינטלקטו-אליטיים, מבהירות כי הקבלה ההיסטורית שערכו חוגים ערביים בין הנוצרים המדי-אליטיים בארץ הקודש לבין יהודים המודרניים בארץ ישראל לא עברה בשטקה בקרב היהודים. גם ללא קשר לטסוכו האורי, היהודים עוטקים בין לבין עצם המשוואה הצלבנית מתוך מבט נוקב ביטוד הזורות העצמית במרחב: בפרשפתה זו, ה"אחר" התבדר כ"אנחנו". המשותפים ב"שיך הצלבני" ניהלו ביניהם דיאלוג סמי, שבഅצעתו התעמתו עם האנוגניה לא כדיין היסטורי לעצמו או כבירוד האמת העובדתית. על הפרק עמדו מקורותיה של המדינה היהודית לא פחות מעתידה בלבד של מזרחה ערבי-מוסלמי. האם הייתה האנוגניה עצמה למשמעות סמל מגיסטי? כיצד ניכס כל צד יסודות, דימויים ובחינות התואמים את עמדתו המדינית ואת השקפת עולמו?

nocחות מתמידה ומטרידה, גם אם סמואה, בהיסטוריה הישראלית? החיטול של הצלבני, ככלומר שובה של מהותה "האמיתית" של הארץ, הוא כפול. ראשית הוא חיזוני, צבאי: העربים יגרשו את הישראלים אם היללו לא יהיו לבנעים, אם לא יהיו מוחברים מספיק למקום, אך התקשות על החיבור למקום מולידה מניה וביה האשמה של פלישה ונישול צלבנים. בה במידה, כגענותם של הישראלים מונעת את צלבנים, במובן זה שהשתשות במקום עשויה להעניק להם תעודת ביטוח טריטוריאלית, עצמה וסבירות לא-זקן. וזה גם הסיבה לחנופת העשייה האובטטיבית של הישראלים, הממחישים לעצם את מה שקרה סלבוי ו/or "משיוו" של הממשי".⁷⁰

היום הוא גם פנימי: החדרה עשויה לבוא ככליה רוחנית, כהתמונות במרחב הציבורי של לבנטיזציה. הישראלים עלולים להיות "ערבים", להיכנס לבפנים. זהו אותה חרדה מפני פלישה המוסלמים לאירופה, או בהיפוך, בפרשפתה של הילידים לשעדר של המושבות הפורטוגזיות הקיימים למשעדריהם הקולוני-אליטיים מאטමול: אז היוו אצלנו, עכשו אנחנו אצלם. התוצאה היא חשש מפני אוריינטלייזציה של היהודים, פחד מפני השמדה סימבולית, שבחינות מסוימות חמורה בעיני החוששים אף מגירוש פיזי. לדרכם, הרתעה מפני התמונות בזורה ותמצוות במרחב היא הוכחה לכך שהגינוו של המקום חזק מהגין הציונות, המחייב התגברות על המקום. למשל, קברו של האבא סאלי הפך את נתיבות מעור נקודה על המרחב הסטמי ("זאתה היה שמה הקודם) לקודם קורש של הישראלים.⁷¹ הקבר מלא עתה את תפקידו המתווך, ששימש בחיו הכספי, בין קהיל המתאנים לקודש ברוך הוא, ובמותו פרושים רבים בישראל הפריפריאלית. האימה של כיבוש המרכז על ידי הפלירה תואמת את האימה הגדרה יותר של כיבוש ישראל בידי אויביה במרחב הערבי. השיח על החדרה מהמודר איננו חדש. שורשי נועצים עוד בראשיתה של הציונות, שם נחשפה דו-המשמעות של משיכה/דחיה אל המודר, פני יאנוס של "העברי החדש", אשר אכן פונה אל המודר המרומיין, אך מבטו מופנה תמיד אל המערב כקבצת התייחסות התרבותית. השיח על המודר נמשך עד היום בקרב חוקרים פוט-קולוני-אליטיים המבקרים את התרבות hegemonית בישראל כל-לאומיות מודרנית וכפרויקט קולוני-אליטי אתני המדירים הן את המודר והמודרדים (וגם את המודר מהמודרדים), והן את שדרידי הפליטני-אליטיות.⁷² הישראלים מתרגמים את האימה הצלבנית למטרות ספרותיות, כגון שריפת יער קרן המובאת בסיפורו של אב יהושע, "שבית הביצות" ברומן של מאיר שלו, או "יללת התנינים" בספרו של עמוס עוז. ואילו הפליטנים מרגשים לא כקורבנות פוטנציאליים, אלא כקורבנות ממש של היהודים-הצלבנים", אלו המשלמים את מהיר הקידמה של הציונות בקבורתה הנוכחות הקודמת: הם שואלים את עצם אם השכבות המכוונות בתהיליך הarters והיצירה עדין קיימות ומאפשרות את גולתן? האם הפרדסים פורחים מתחתי לחנונים? רבים מהפוט-ציונים מתבוננים במקום היהודי במנחים של גאולה נסח ולטר בנימין ומריעדים לעצם את תפקיד המגולל את סיפורם

ניצים המתעמתים זה נגד זה, במה לתגרה בין ישראלים וערבים, מסע צלב או מלחמת מצווה בין מזרח למערב.

האימה הצלבנית היא ביטוי אוריינטלייסטי קיצוני במוחיו של אדווארד סעד, והוא גם מיצגת את החלק הרוח הנוכחי של מלחמת תרבותית בין מזרח למערב, במוחיו של סמואל הנטינגטון.⁷⁰ המיתוס הצלבני מניגיר את המערב הפולש אל מזרח מודמיין, מסוף המאה ה-19 עם תיאור הציונות המערבית כפרויקט קולונייאלייסטי עד ראשית המאה ה-21 עם האיום הגורעני של איראן ומתקפתו של בן לאון על ברית "הצלבנים והיהודים". הדימוי הקולונייאלייסטי-צלבני מתאר כיצד הלבנת הפרימיטיבי המאים, המסוכן והאקווטי מוציא מחדרש את הארץ הקדושה מההיסטוריה של הקדמה, שאotta מייצגת אידופה. האליםות האידיאולוגית והכוחנות הכלתית מתחברת, הגלומה בהקללה הציונית-צלבנית, היא בלם בפני אפשרות של דיאלוג תרבותי ופיזוס פוליטי בעtid. תפיסה מקוטבת שכזאת איננה מתרה את הגיוון ואת ההיברידיות שתיאוריות פוסט-קולונייאליות מציניות ואך לא את הצעה הימ-תיכונית של דיאלוג בין מזרח למערב.⁷¹

אל מול הציונות המערבית אשר בקשה לבלול את אידיאולוגיות כור ההתוך עם אותן ההתישבות והתודעה הילידית החילונית, ולנתבם לזרות עברית בעלי גבולות מובחנים ובורדים, האופציה הימ-תיכונית מציעה זהות ישראלייה מרחבית שיש בה נידות תרבותית, זיקה מסורתית, רבקויות וחילופי סחרות אינטלקטואליים ולשוניים. הייצוג האנושי להצעה הימ-תיכונית היא הסופרת והמסאית ז'קלין כהנוב, שוקלה הפלפוני והפמיניסטי המקדם היה להתרסה על התרבות hegemonית של הישראליות "הנמרודית". האופציה הימ-תיכונית אינה "צלבנית": היא מבקשת להשתלב למרחב, לא כזרים הנוטים ללון, אלא כבני המקום; האופציה הימ-תיכונית אינה "כנענית": היא מבקשת להתערות במקום בלי להתנכר לדציפות ההיסטורית.

פרק היסטורי בתולדות ארץ ישראל, שאינו קשור בהיסטוריה היהודית של המקום הישראלי, היה לפrek מרתק לביכון זהותם ודרמיום העצמי של הישראלים. כאלו צורה תמונה של תופעה היסטורית שהגנוחים המתבוננים בה שואלים עצם אם הם משתקפים בה: הערכים ענו בחוב, מרבית הישראלים השיבו בשלילה. האנלוגיה שימשה אףוא עוד עילה הבאה להשיב על השאלה מי אנחנו, והפעם על דרך היפוך: מי לא אנו. השאלה אם צלבנים אנו הטרימה את השאלה אם אנו קולונייאלייסטים. במילים אחרות, האנלוגיה הציונית-צלבנית שיקפה דיון טמי, ולעתים חרדה יצר לעסוק בשאלת (הקולונייאלייסטי) בלי לקודוא בשמה. בירור המפעל הציוני כפרויקט קולונייאלייסטי נשאר מדורז עד בואם של הפוסט-ציונים ששבו לעסוק בסוגיה.

"השיח הצלבני" היה, ועודנו, דיון ערני ומרתק בהיסטוריגרפיה, בספרות, במסאות, באמנות ובמדינאות הישראלית – עדות כי ההקללה לצלבנים עוכרת כחוט השני בשיח הישראלי על כל רבדיו ובמנים שונים. השיח בולט ביחד ושלוש תקופות: בעת מלחמת העצמאות, ערב מלחמת שש הימים ובARIOUi אינטיפאדת אל-אקצא. חרדתם ההולכת ונמשכת של הישראלים היא תוגבה חן להתיחסות הציונית כגון אימוי חלק מהעולם הערבי המופנים לעתיד שידמה לעבר, הן להתיחסות פנימית כדוגמת הוויוכה הפוליטי בין ימין לשמאלי, או העדרו הפוסט-ציוני המחדש את השיח הקולונייאלייסטי-צלבני על ראשית הציונות. יותר משנהו השם הצלבני משמש מקור להשווואה היסטורית, הוא מהווע ציר המבחד עמדות בנוגע לציונות: המצדדים בתפיסה הציונית דוחים מכל וכל את האנלוגיה הציונית-צלבנית, ואילו האנט-ציונים גוזרים גוזרה שווה, מישימים תיאוריה של חטא קדמון (נוצרי) בנוגע לתנועה הציונית ולמדינת ישראל, ומגיעים למסקנה שהפטון נמצא בישום הרענן "מדינת כל אורהיה".

המתנגדים לסיפור הצלבני-קולונייאלייסטי ולסיפור הכנעני-ילידי, אלו המצדדים באופציה הימ-תיכונית, טוענים כי זהה אפשרות תרבותית ופוליטית ממשית, ולפיכך היא מסוגלת לשמש אתם מbat מקורית ורענה, שאינה נסמכת על הנחות יסוד האופציה זו מבוססת על נקודת מbat מקורית ורענה, שאינה נסמכת על ההנחה שהקביעות את שני הצדדים הניצים. משותחה של האופציה הזאת עומדת על ההנחה שיש קירבה ומאוג עשיר של זיקות גיאו-תרבותיות בין העמים השוכנים בגן הים התיכון, ויקות בעלות משמעות פוליטית אופרטיבית, העשויה להשפיע על היוצרים של דיאלוג מדחבי ושל ערוצי הידברות אזוריים, ובכך לממן במידה מסוימת את הסכטוק הערבי-ישראלי. סכטוק זה מתואר לעיתים קרובות כסכטוק שאין לו פתרון, ואפשר שתיאור דטרמיניסטי זה נובע, בין השאר, מהתעלמות מן הקשר של המרחב הימ-תיכוני, מן היסודות המשותפים שיש במקורות עמי האזור וכן מן האינטדרסים הגיאו-פוליטיים המרוביים והמגוונים של עמים אלו. שלא כמו מציגות המוזה-תיכונית החרשה-ישנה, הצרה, אין האפשרות החדרה רואה במרחב הימ-תיכוני מרחב של